

การนำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติของหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคภายในจังหวัดมหาสารคาม

The Implementation of Provincial Development Plan of Provincial Administration Agencies in MahaSarakham Province

กานต์ชนก แถนสีแสง¹ และกฤษวรรณ์ โล่ห์วัชรินทร์²

Kanchanok Taenseesaeng¹ and Grichawat Lowatcharin²

วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น^{1,2}

College of Local Administration, KhonKaen University^{1,2}

Corresponding author, E-mail: kanchanokt@kkumail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเด็นปัญหา และข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนา แก้ไข ในการนำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติของหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคภายในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัย แบบกรณีศึกษา (Case Study) โดยเลือกจังหวัดมหาสารคามเป็นพื้นที่สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร แผนงาน โครงการที่เกี่ยวข้อง และจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ในการนำแผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคามไปปฏิบัติ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน ซึ่งใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานประสบปัญหาในการนำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติ ดังนี้ 1) การบูรณาการระหว่างหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง และหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคยังไม่ชัดเจน 2) การเปลี่ยนคณะผู้บริหารจังหวัด ในแต่ละครั้งทำให้นโยบายเปลี่ยนแปลง 3) หน่วยงานผู้พิจารณางบประมาณให้ความสำคัญ เรื่อง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการพัฒนาเชิงพื้นที่ 4) หน่วยงานสังกัดที่ทำการปกครองอำเภอ ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ 5) การบริหารโครงการลงทุนประสบปัญหาในการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการ และการติดตาม และประเมินผล ดังนั้น แนวทางแก้ไขปรับปรุงให้การนำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น มีดังนี้ 1) ควรกำหนดแนวทางในการบูรณาการ การทำงานของหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคอย่างชัดเจน 2) ควรจัดให้มีการทบทวนวิสัยทัศน์ในการพัฒนาจังหวัด เมื่อมีการเปลี่ยนคณะผู้บริหารจังหวัดในแต่ละครั้ง 3) ควรพิจารณาแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึง การแก้ไขปัญหาของพื้นที่เป็นหลัก 4) ควรพิจารณาจัดสรรกรอบอัตราเพื่อรองรับภาระงานของพื้นที่ ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และ 5) ควรปรับปรุงกฎระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้การบริหารโครงการคล่องตัวมากขึ้น

คำสำคัญ: แผนพัฒนาจังหวัด การนำนโยบายไปปฏิบัติ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค การบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ

ABSTRACT

This study aimed to examine problems in the implementation of provincial development plans and to propose guidelines for improvement. The authors employed a case study research design and selected Maha Sarakham Province as the study site. The authors collected data from related documents and interviews with 20 key informants who were purposively selected.

The results of the research showed that. First, the integration between central and provincial agencies were not clear. Second, the constant change of provincial executive officer affects the continuity of policy priorities and direction. Third, those with budget allocation authority prioritize physical infrastructure rather than area-based development. Fourth, government agencies at the district level lack the responsible personnel. Fifth, investment project management faces problems in procurement, operation, and monitoring and evaluation. The solutions for more efficient and effective implementation of provincial development plans are as follows. First, should clearly specify the guidelines for the integration of the regional government agencies. Second, there should be reviews of the vision of the provincial development on a regular basis for continuous development. Third, should allocate budget in response to citizens' needs in each locality. Fourth, should provide more personnel support for the increasing workload of the area. And the fifth, should improve the rules regarding procurement for more streamlined project management.

Keywords: Provincial Development Plan; Policy Implementation; Provincial Administration; Integrated Provincial Administration

บทนำ

แผนพัฒนาจังหวัด เป็นแผนการดำเนินงาน ที่มุ่งเน้นการบริหารงานเชิงพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินการในพื้นที่จังหวัดโดยตรง เพื่อพัฒนา และแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในจังหวัดมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ร่วมกันเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เป็นองค์กรดำเนินงานในระดับจังหวัด มีแนวทางการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถขับเคลื่อนภารกิจ และนำนโยบายของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติที่บังเกิดผลเป็นรูปธรรม (สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด, 2552, น.27) แต่เดิมก่อนมีการเปลี่ยนแปลงการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด หน่วยงานในจังหวัดดำเนินการตาม

ภารกิจของตนเอง การจัดทำแผนจึงทำแบบแยกส่วน ขาดการมองภาพการพัฒนาแบบองค์รวม การเสนอของบประมาณก็เพื่อสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานตนเองเป็นส่วนใหญ่ แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เป็นการหลอมรวมแนวทางการพัฒนาซึ่งต้องใช้เวลา และเทคนิควิธีที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ทุกภาคส่วนดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน (สำนักตรวจราชการ และเรื่องราวร้องทุกข์, 2556, น. 28)

รัฐบาลได้ประกาศใช้นโยบายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศไทยให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) เป็นกลไกที่ถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายในระยะยาว โดยในยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ มุ่งเน้นการพัฒนาโดยยึดพื้นที่เป็นตัวตั้ง และการบริหารจัดการ

เชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ผ่านกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัดที่เป็นบูรณาการการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยยึดหลักพื้นที่ ภารกิจ และการมีส่วนร่วม และการบูรณาการ แผนงาน และงบประมาณของทุกภาคที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุผล ตามเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และ สังคมแห่งชาติ, 2560, น. 170) ประกอบกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2560 กำหนด ให้มีการจัดทำแผนพัฒนาภาคเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาภาค ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติ และนโยบายของรัฐบาล (สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด, 2562, น. 42)

รัฐบาลได้กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นกรอบ ในการจัดทำแผนในระดับต่าง ๆ ให้สอดคล้อง และบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดการผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย ตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 (สำนักงาน เลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561, น. 1) ดังนั้น แผนพัฒนาจังหวัด จึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบูรณาการ และเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ อย่างไรก็ดี การประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่กำหนดให้การวางแผน การปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานของ รัฐบาลทุกหน่วย ต้องสอดคล้องกับ เป้าหมายที่กำหนดไว้ ในยุทธศาสตร์ชาติ อาจเกิดปัญหาผลกระทบต่อการบูรณาการ เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับชาติ ไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ เนื่องจากทุกภาคส่วน ยังขาดความชัดเจนในการเชื่อมโยงแผนใน ระดับต่าง ๆ ให้เกิดความสอดคล้องกัน ตามนโยบายที่กำหนด และ ยังขาดความเข้าใจที่ตรงกันในการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ของแต่ละ หน่วยงานให้เกิดการสอดคล้อง อีกทั้งการบูรณาการ และเชื่อมโยงแผนในระดับพื้นที่ ในการพัฒนาจังหวัด มีแผนพัฒนา หลายระดับด้วยกัน ได้แก่ แผนชุมชน แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และ แผนพัฒนาจังหวัด โดยแต่ละแผนจะอยู่ในความรับผิดชอบของ ส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งแผนดังกล่าว อาจขาดการบูรณาการ

การประสานเชื่อมโยงที่ดี และเกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินโครงการ หรือดำเนินโครงการที่ไม่สอดคล้องกัน ทำให้การจัดทำแผนพัฒนา จังหวัด และการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนไม่ตรงกับ ความต้องการที่แท้จริง (สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์, 2556, น. 30)

ข้อเท็จจริงที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการนำนโยบาย และแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติ อาจเกิดข้อขัดข้องไม่สามารถ ดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดได้ การนำนโยบาย ไปปฏิบัติจึงต้องมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความล้มเหลว และความสำเร็จของนโยบาย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการวัด ความสำเร็จนโยบาย (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2543, น. 431) โดยส่วนใหญ่ การศึกษาการวิเคราะห์นโยบาย จะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการกำหนด นโยบาย และการศึกษาผลกระทบของนโยบาย การศึกษาการนำ นโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งถือว่าเป็นจุดเชื่อมโยงที่สำคัญระหว่างการกำหนด นโยบาย กับการประเมินนโยบายกลับไม่ได้มีการศึกษาอย่างแพร่หลาย เท่าที่ควร ซึ่งเป็นผลให้เกิดความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติ (วรเดช จันทรศร, 2559, น.9) อีกทั้งในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ทุกครั้ง นักวิชาการทางด้านนโยบายสาธารณะ ขาดทฤษฎีที่จะใช้เป็น แนวทาง ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทำให้ต้องเริ่มต้นคิดโครงการ และกิจกรรมในแต่ละโครงการใหม่เรื่อย ๆ โดยไม่มีองค์ความรู้ หรือไม่มีการนำความรู้เดิมมาใช้ และหาทางต่อยอดเพื่อพอกพูน ความรู้เพิ่มขึ้น โดยควรพัฒนางานวิจัยทาง ด้านนโยบายสาธารณะ เพื่อยกระดับองค์ความรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะสาขา การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการวิจัยประเมินผลนโยบายสาธารณะ ซึ่งเป็นสาขาที่มีองค์ความรู้ในปัจจุบันน้อย (เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ, 2559, น. 33) ดังนั้น การวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การศึกษาด้านการนำ นโยบายไปปฏิบัติ และจากความสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะวิจัยประเด็นปัญหาจากการนำแผนพัฒนาจังหวัด ไปปฏิบัติของหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาค ภายในจังหวัดมหาสารคาม และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนา แก้ไข ในการนำแผนพัฒนา จังหวัดไปปฏิบัติ และเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปใช้ปรับปรุง และแก้ไขต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประเด็นปัญหา และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาแก้ไขในการนำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติของหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคภายในจังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ด้านพื้นที่ ผู้วิจัยได้เลือกจังหวัดมหาสารคามเป็นพื้นที่หลักในการวิจัย โดยรวบรวมความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องในประเด็นปัญหาในการนำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติของหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคภายในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 คน

2. ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2561 - 2565 แผนปฏิบัติราชการ จังหวัดมหาสารคามประจำปี พ.ศ. 2561 - 2562 ตลอดจนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบูรณาการ การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. ด้านนโยบาย 3. ด้านทรัพยากร 4. ด้านแผนงานและโครงการ และ 5. ด้านการบริหารโครงการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่จะทำการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ หน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคภายในจังหวัดมหาสารคาม ที่นำแผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคามไปปฏิบัติ จำนวน 38 หน่วยงาน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 หน่วยงานประจำจังหวัดมหาสารคาม ที่เกี่ยวข้องในการนำแผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคามไปปฏิบัติ จำนวน 25 หน่วยงาน กลุ่มที่ 2 ที่ทำการปกครองอำเภอ จำนวน 13 อำเภอในจังหวัดมหาสารคาม

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive

Sampling) เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ และประสบการณ์ ในการนำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติมากที่สุด หน่วยงานละ 1 ราย ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในหน่วยงานประจำจังหวัดมหาสารคาม ที่เกี่ยวข้องในการนำแผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคามไปปฏิบัติ จาก 25 คน ได้จำนวน 13 คน กลุ่มที่ 2 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในที่ทำการปกครองอำเภอ จาก 13 คน ได้จำนวน 7 คน

เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบกรณีศึกษา (Case Study) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยการกำหนดแนวคำถามในการสัมภาษณ์มีโครงสร้างชัดเจน แต่สามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ ใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคภายในจังหวัดมหาสารคามที่นำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติ โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบูรณาการ การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. ด้านนโยบาย 3. ด้านทรัพยากร 4. ด้านแผนงานและโครงการ และ 5. ด้านการบริหารโครงการ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัดมหาสารคาม ที่นำแผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคามไปปฏิบัติ จำนวน 13 คน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สังกัดที่ทำการปกครองอำเภอ จำนวน 7 คน เกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคของการนำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตัวเอง มีขั้นตอนในการดำเนินการโดยผู้วิจัยได้ติดต่อประสานไปยังผู้ที่จะให้สัมภาษณ์นัดวัน เวลา ในการสัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่กำหนด และดำเนินการสัมภาษณ์รายบุคคล โดยจดบันทึกและบันทึกเทปขณะสัมภาษณ์ หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะนำข้อมูลจากสัมภาษณ์มาถอดเทป และบันทึกข้อความขึ้นข้อความเชิงบรรยาย

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และเก็บข้อมูลจากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2561-2565 ตลอดจนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นจึงได้รวบรวมและเรียบเรียงจัดทำเป็นรายงานวิจัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้โดยได้นำข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์นักวิเคราะห์ประกอบกับเอกสารเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด จากนั้นนำมาสังเคราะห์เป็นข้อมูลสรุปในลักษณะพรรณนาความแยกหัวข้อ จัดกลุ่มประเด็นต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิด และจัดระเบียบข้อมูลวิเคราะห์ตามประเด็นของข้อมูลจำแนกให้เห็นถึงปัญหา อุปสรรค ในการนำแผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม ไปปฏิบัติของหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาค ตลอดจนทัศนะ และแนวคิดของผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะในการนำแผนพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม ไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาสรุปผลและอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาด้านการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.1 การบูรณาการระหว่างหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลางกับหน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาค

สภาพปัญหาพบว่า การบูรณาการระหว่างหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง และหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคยังไม่ชัดเจน หน่วยงานบริหารราชการส่วนกลางไม่ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาจังหวัดเท่าที่ควร เนื่องจากจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้อง กับประเด็นการพัฒนาจังหวัด และความต้องการของจังหวัด โดยจังหวัดขอรับการสนับสนุนแผนงาน และโครงการหลักเพื่อสนับสนุนประเด็นการพัฒนาจังหวัด แต่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ แต่กลับได้รับการจัดสรรแผนงาน และโครงการ ที่เป็นแผนงานและโครงการสำรอง ซึ่งไม่ตรงตาม

ความต้องการของจังหวัด ทำให้ผู้เกี่ยวข้องไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับจำนวนน้อยดังกล่าว ยังขึ้นอยู่กับหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลางเช่น จังหวัดขอรับการสนับสนุนงบประมาณการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร แต่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณทำให้การพัฒนาจังหวัดไม่คลอบคลุ้มตามแผนที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานบริหารราชการส่วนกลางควรกำหนดแนวทางในการบูรณาการการทำงานของหน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคอย่างชัดเจน ควรใช้แผนพัฒนาจังหวัด เป็นฐานในการจัดทำแผนของกระทรวง กรม โดยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ต้องพิจารณาให้ครอบคลุมในทุกมิติของการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด ดังนั้นจึงต้องบูรณาการการทำงานร่วมกันกับส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัด ควรแบ่งขอบเขตภารกิจของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน ทบทวนเชื่อมโยงระหว่างงานของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดี และเกิดประสิทธิภาพในการทำงานของทุกหน่วยงาน

1.2 การบูรณาการกับภาคส่วนอื่นในจังหวัด

สภาพปัญหา พบว่าการบูรณาการการทำงานร่วมกันยังไม่เพียงพอ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการขบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดไม่มากนัก สำหรับการประชุมรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วนเป็นเพียงการเข้ามารับรู้ว่าจะมีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเท่านั้น ไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด กำหนดแผนงาน โครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาของจังหวัดอย่างแท้จริง เมื่อขาดการบูรณาการการทำงานที่ดีร่วมกัน จึงทำให้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดถูกใช้ไปอย่างไร้ทิศทาง ส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด และการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่ผ่านมาส่วนใหญ่มุ่งประชาชนและชุมชนยังมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย และมีระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกระชั้นชิด ทำให้การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และบทบาทของจังหวัดไม่สนองตอบ ความต้องการ และสะท้อนปัญหาของประชาชนเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ ควรสร้างบรรยากาศความร่วมมือ การปรับทัศนคติ กระบวนการทัศนทางความคิด และสร้างบรรยากาศของ

การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นการพัฒนาต่าง ๆ ระหว่างกัน มีการจัดประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชน เพื่อพิจารณาประเด็นการพัฒนาของภาคเอกชนที่สอดคล้องและสามารถสนับสนุนประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและควรจัดเวทีให้ประชาชน มีโอกาสเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น มีระยะเวลาในการวิเคราะห์ทิศทาง การพัฒนาจังหวัดได้อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ

2. ปัญหาด้านนโยบาย

2.1 การกำหนดนโยบายของส่วนกลาง และการกำหนดนโยบายของผู้บริหารในแผนพัฒนาจังหวัด

สภาพปัญหา พบว่า การเปลี่ยนคณะผู้บริหารจังหวัดในแต่ละครั้งทำให้นโยบายเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้จังหวัดมีทิศทางในการพัฒนาไม่ต่อเนื่อง กล่าว คือ การทำงานยึดติดกับตัวบุคคลมากกว่าการยึด แผนเป็นแนวทางในการพัฒนา มีการเปลี่ยนแนวทางการทำงานโดยทิ้งความคิด หรืองานที่คนเดิมทำไว้ บางโครงการจัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองนโยบายของผู้บริหาร หรือตอบสนองตัวชี้วัดของส่วนราชการ มากกว่าตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และพบว่าในการนำนโยบายของผู้บริหารแปลงไปสู่แผนพัฒนาจังหวัด นโยบายนั้นยังไม่สามารถปรับให้เข้ากับบริบทของพื้นที่ได้เท่าที่ควร บางครั้งนโยบายดีมากแต่มื่อนำมาปฏิบัติจริงไม่สามารถทำได้ ซึ่งในการกำหนดนโยบายควรนำปัญหาความต้องการของพื้นที่มาเป็นตัวกำหนด มากกว่าเป็นการกำหนดนโยบายจากส่วนกลาง แล้วสั่งการมายังพื้นที่

ข้อเสนอแนะ ควรจัดให้มีการทบทวนวิสัยทัศน์ในการพัฒนาจังหวัดเมื่อมีการเปลี่ยนคณะผู้บริหารจังหวัดในแต่ละครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายเดิม และต่อยอดทิศทางการพัฒนาใหม่ ซึ่งภาวะผู้นำในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีผลต่อความสำเร็จของนโยบาย ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์สูง และมีการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ทุกภาคส่วน ต้องมีขีดความสามารถในการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาให้ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ศักยภาพ และความต้องการของพื้นที่สามารถบริหารไปในทิศทางที่เกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 ความชัดเจนของนโยบาย และการเชื่อมโยงแผนงาน

สภาพปัญหา พบว่า จังหวัดขาดการบูรณาการ และการเชื่อมโยงแผนในระดับพื้นที่ การพัฒนาจังหวัดในปัจจุบันมีแผนพัฒนาหลายระดับด้วยกัน โดยแผนแต่ละระดับอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งที่ผ่านมาพบว่า แผนดังกล่าวยังขาดการบูรณาการประสานเชื่อมโยงที่ดี และดำเนินโครงการยังไม่สอดคล้องกัน การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดส่วนใหญ่ เน้นที่การแก้ไขปัญหามากกว่าการใช้ศักยภาพของพื้นที่มาเป็นจุดเน้นการพัฒนา ทำให้การจัดทำแผนไม่สามารถสะท้อน ประเด็นปัญหา และความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง เช่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการเกษตร จัดทำโครงการไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกันเป็นระบบตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ถึงปลายทาง โดยจัดทำโครงการในลักษณะคล้ายกับการเสนอของงบประมาณของกระทรวง โครงการส่วนมากจะเป็นไปในลักษณะการอบรมให้ความรู้ หน่วยงานไม่ริเริ่มโครงการใหม่ ที่เป็นการตอบโจทย์ของจังหวัด

ข้อเสนอแนะ ควรมีการบูรณาการแผนพัฒนาร่วมกันในทุกระดับ ซึ่งจะทำให้แผนพัฒนาจังหวัด มีความเป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ควรจัดทำกรอบแนวทาง และปฏิทินการเชื่อมโยง และบูรณาการแผนในระดับพื้นที่ โดยกำหนดช่วงเวลาของการจัดทำค่าของงบประมาณให้เชื่อมกัน พร้อมกำหนดให้กระทรวง กรม ได้นำแผนพัฒนาจังหวัดไปพิจารณาประกอบการจัดทำค่าของงบประมาณของกระทรวง กรม และแจ้งแผนงาน โครงการ พร้อมกรอบงบประมาณ ให้จังหวัดทราบก่อน ทั้งนี้ เพื่อนำงบประมาณจังหวัดไปเป็นงบต่อยอดโครงการที่มาจากส่วนกลาง และท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

3. ปัญหาด้านทรัพยากร

3.1 งบประมาณ

สภาพปัญหา พบว่า หน่วยงานผู้พิจารณางบประมาณให้ความสำคัญ เรื่อง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการพัฒนาเชิงพื้นที่ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของประชาชน โดยโครงการที่หน่วยงานเสนอเพื่อขอจัดสรรงบประมาณไปหน่วยพิจารณาประมาณได้ตัดลดงบประมาณลงทำให้หน่วยงานต้องวางแผนการดำเนินโครงการใหม่ ปรับลดกิจกรรมในการดำเนินการลง

ส่งผลให้โครงการไม่ครอบคลุมตามเป้าหมายที่กำหนด เช่น โครงการด้านความปลอดภัยของชุมชนหน่วยพิจารณาประมาณ ได้ตัดงบประมาณด้านครุภัณฑ์ออก เหลือแต่กิจกรรมอบรม ซึ่งครุภัณฑ์ดังกล่าวเป็นอุปกรณ์ที่ชุมชนต้องใช้ในการทำด้านความปลอดภัยในชุมชน เมื่อไม่มีอุปกรณ์ในการนำไปใช้จริง ส่งผลให้โครงการไม่ครอบคลุม ตามเป้าหมายที่กำหนด และพบปัญหา การขาดแคลนงบประมาณในการจัดทำแผนงาน โครงการมี งบประมาณจำนวนจำกัดไม่เพียงพอ ต่อการพัฒนาจังหวัด อีกทั้ง งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ไม่ตอบสนองต่อนโยบายการพัฒนา ในพื้นที่ สาเหตุเกิดจากกระบวนการบริหารงบประมาณเป็นการรวม อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง แต่ผู้รู้ปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่ปฏิบัติงาน อยู่ในส่วนภูมิภาค หน่วยบริหารราชการส่วนกลางจัดทำของงบประมาณ ประจำปีซึ่งเกิดจากความต้องการของกระทรวง กรม ทำให้ การอนุมัติงบประมาณการพัฒนาไม่ตรงกับปัญหาที่แท้จริง และ ยังมีความล่าช้าไม่ทันเวลาที่กับความจำเป็นในการแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะ หน่วยบริหารราชการส่วนกลางควรมีการพิจารณาถึงแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึง การแก้ไขปัญหาของพื้นที่เป็นหลัก และคำนึงถึงการลำดับ ความสำคัญของโครงการที่จังหวัดเสนอความต้องการไปยังส่วนกลาง

3.2 บุคลากร

สภาพปัญหา พบว่า หน่วยงานในส่วนภูมิภาค มีอัตรากำลัง ระดับปฏิบัติน้อย ไม่สอดคล้องกับปริมาณงานในปัจจุบันซึ่งเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงาน ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด เช่น บุคลากร ด้านงานพัสดุ ของหน่วยงาน มีจำนวนไม่เพียงพอ ส่งผลให้ ดำเนินการเบิกจ่ายตามงบประมาณไม่ทัน และประสบปัญหา การแต่งตั้ง โยกย้ายบุคลากร บุคลากรที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่แทน อาจไม่มีความรู้ ความสามารถ เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ ทำให้ การดำเนินงานไม่มีความต่อเนื่อง และผลการดำเนินงานล่าช้า ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ ควรจัดให้มีแผนพัฒนากำลังคน แผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาบุคลากรของจังหวัด และจำเป็นต้องจัดสรร งบประมาณส่วนหนึ่งไว้ เพื่อการพัฒนาบุคลากร เพื่อยกระดับขีด ความสามารถของบุคลากร และควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่

ส่วนราชการ เพื่อจัดทำรายละเอียดกิจกรรมให้ชัดเจนถูกต้อง สอดคล้อง กับกิจกรรมที่ขอรับจัดสรรงบประมาณในคำขอรับจัดสรรงบประมาณ

3.3 ระยะเวลา

สภาพปัญหา พบว่า หน่วยงานประสบปัญหาเกี่ยวกับการ จัดทำโครงการในระยะเวลาอันสั้น ทำให้ไม่สามารถศึกษาข้อมูล พื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างละเอียด ข้อมูลบางชนิดขาด การวิเคราะห์ที่ดีพอ ขาดความชัดเจนของข้อมูล เมื่อเขียนโครงการ ขึ้นมาแล้วจึงเกิดข้อขัดข้องในการนำโครงการไปปฏิบัติ กล่าวคือ ช่วงระยะเวลาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดค่อนข้างจำกัด ในขณะที่ ขั้นตอนการดำเนินงานค่อนข้างมาก ทำให้การประสานงานการจัดทำ แผนในแต่ละกระบวนการกระชั้นชิดไม่สามารถดำเนินกิจกรรม ได้ตามขั้นตอนที่กำหนด การกลั่นกรองต่าง ๆ ไม่ดีเท่าที่ควร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของแผน

ข้อเสนอแนะ จังหวัดควรมีระยะเวลายาวนานให้ หน่วยงานเขียนแผนงาน และโครงการ ในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และควรกำหนดกรอบ ระยะเวลาในการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินการ ใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยดำเนินงานเป็นไปตามแผนในโครงการ อีกทั้งส่วนกลางควรจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามกรอบ ระยะเวลาที่จังหวัดเสนอ

4. ปัญหาด้านแผนงานและโครงการ

4.1 ปัญหาด้านการจัดทำแผนงานและโครงการ

สภาพปัญหา พบว่าการจัดทำแผนในระดับพื้นที่ จังหวัด ขาดฐานข้อมูลในการจัดทำแผนงานโครงการ ขาดการสนับสนุนข้อมูล ประกอบการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของพื้นที่ ขาดข้อมูล ด้านความเชื่อมโยงต่าง ๆ และขาดการวิจัย และการพัฒนาข้อมูล ส่งผลต่อความชัดเจนของทิศทางการพัฒนายังย่น เนื่องจากไม่มี ข้อมูลที่ดีและการวิจัยเพื่อพัฒนารองรับ เพื่อเป็นคู่มือของผู้นำไปปฏิบัติได้

ข้อเสนอแนะ ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุน การวางแผนและการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติ ราชการประจำปี ควรจะมีการบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทุกระดับ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยข้อมูลเหล่านั้นจะต้องมีการปรับปรุงให้ เป็นปัจจุบัน และในการจัดทำโครงการ หน่วยงานผู้จัดทำโครงการ

ควรมีการวางแผนการดำเนินโครงการตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ เพื่อให้เห็นภาพรวม เป็นแนวทาง แก่ผู้ปฏิบัติงาน ในการทำความเข้าใจ และวางแผนการปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกัน

4.2 ความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

สภาพปัญหา พบว่าแผนงาน โครงการ ตามแผนพัฒนา จังหวัดยังไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมทุกปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดค่อนข้างน้อยในแต่ละปี แต่แผนพัฒนาจังหวัดครอบคลุมทุกเรื่อง ทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนในแต่ละเรื่องไม่เพียงพอ และการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ เน้นการแก้ไขปัญหามากกว่า ใช้ศักยภาพพื้นที่มาเป็นจุดเน้นการพัฒนา เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การปรับปรุงแหล่งน้ำ การขุดลอกคูคลอง และการขยายและซ่อมแซมถนน รวมทั้งการแจกจ่ายปัจจัยเพื่อการผลิตการอุปโภคและบริโภคของประชาชน ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่า การเสริมสร้างศักยภาพในการประกอบอาชีพ การสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานควรยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานตามแผนโครงการ ที่ส่วนราชการเริ่มดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้น มีการปรึกษาหารือร่วมกัน ระหว่างผู้แทนส่วนราชการ และประชาชน เพื่อผลักดันให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จบนความพึงพอใจของประชาชน มีการสร้างกลไก หรือช่องทาง รวบรวมปัญหา ความต้องการ และความคาดหวังของประชาชน แล้วย้อนกลับมาดูแผนงาน โครงการ และทรัพยากรของจังหวัดว่าเหมาะสม หรือต้องปรับปรุงในเรื่องใด เพื่อแก้ปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างรวดเร็ว

4.3 ความพร้อมของโครงการ

สภาพปัญหา พบว่า การจัดทำรูปแบบรายการและราคากลางค่อนข้างล่าช้า เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญมีจำกัดแต่ปริมาณงานมีมาก โครงการที่มอบหมายให้อำเภอเป็นหน่วยดำเนินการ มีข้อจำกัดของเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะช่างผู้ออกแบบการคำนวณราคา และผู้ควบคุมงาน ซึ่งอำเภอได้แก้ปัญหาโดยใช้เจ้าหน้าที่ของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถช่วยได้บางส่วน แต่ยังไม่สามารถช่วยดำเนินการได้เต็มศักยภาพ เนื่องจากมีภาระงานมาก และบางโครงการประสบปัญหา เรื่อง การขออนุญาตการใช้พื้นที่ ความไม่พร้อมของพื้นที่ดำเนินการ บางโครงการยังไม่ได้ขออนุญาตก่อสร้างต่อหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ไว้ล่วงหน้าก่อนการอนุมัติโครงการ และบางโครงการมีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ดำเนินการ ทำให้การดำเนินงานล่าช้า การเบิกจ่ายงบประมาณ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่จะเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณในพื้นที่ควรตรวจสอบความพร้อมของโครงการในทุกมิติของพื้นที่ ได้แก่ ความซ้ำซ้อน ความคุ้มค่า และความเป็นไปได้ ก่อนเสนอโครงการ เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ เช่น หน่วยงานให้สำนักงานโยธาธิการจังหวัด ตรวจสอบแบบแปลนโครงการลักษณะสิ่งก่อสร้าง และจังหวัดควรชี้แจงทำความเข้าใจให้ส่วนราชการ และอำเภอได้เตรียมความพร้อมสำรวจความต้องการพัฒนาแหล่งน้ำ และถนน เพื่อจัดทำแบบรูปรายการ และปริมาณงานก่อสร้างไว้เป็นการล่วงหน้าก่อนจัดทำคำขอรับจัดสรรงบประมาณในแผนพัฒนาจังหวัด และหน่วยบริหารราชการส่วนกลางควรพิจารณาจัดสรรกรอบอัตราช่างผู้เขียนแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับกับภาระงานของพื้นที่ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

5. ปัญหาด้านการบริหารโครงการ

5.1 การจัดซื้อจัดจ้าง

สภาพปัญหา พบว่า โครงการงบรายจ่ายประเภทลงทุน โดยส่วนใหญ่ เกิดปัญหาการแข่งขันราคา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานมีการแข่งขันราคาประมาณร้อยละ 35-50 ส่งผลทำให้ผู้รับจ้างเมื่อได้งานแล้วจะเข้ามาดำเนินการล่าช้ากว่าแผน อีกทั้งผู้รับจ้างประกวดราคาได้แล้วทั้งงานไม่เข้าทำงาน จำเป็นต้องหาผู้รับจ้างรายใหม่ และผู้รับจ้างมักส่งงานรวมงวดงานทำให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณล่าช้า บางโครงการที่งานทำให้ประชาชนขาดโอกาสในการที่จะใช้ประโยชน์จากโครงการ และงานบางกรณีหาผู้รับจ้างไม่ได้ ต้องใช้เวลาในการจัดซื้อจัดจ้างหลายครั้ง ซึ่งกรณีทั้งหลาย ที่เกิดขึ้นจากผู้รับจ้างนั้นส่งผลให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน และเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ ควรมีมาตรการ หรือกฎระเบียบรองรับ กรณีที่มีการแข่งขันราคาเกินร้อยละ 50 ควรมีมาตรการให้ยกเลิก และดำเนินการหาผู้รับจ้างใหม่ ควรจัดทำแผนการดำเนินงาน แผนการจัดซื้อจัดจ้าง ที่กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จในแต่ละขั้นตอน ชัดเจน การดำเนินงานควรแบ่งงวดงาน งวดเงิน ให้มีความสอดคล้องกัน

5.2 การดำเนินโครงการ

สภาพปัญหา พบปัญหาด้านภัยพิบัติต่าง ๆ ในกรณีนี้ โครงการได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่าง ๆ หรือลักษณะของพื้นที่ ไม่เหมาะสมต่อการดำเนินโครงการจะส่งผลให้การดำเนินการ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เช่น ปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ทำให้ไม่สามารถ ดำเนินการได้ และการรายงานข้อมูล การดำเนินโครงการที่เป็น ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลรายงานของส่วนกลาง จะแบ่งแยกส่วน ราชการในความรับผิดชอบ ซึ่งทำให้เกิดความซ้ำซ้อนเป็นเพิ่ม ภาระงานของจังหวัด ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ มีการวางแผนในการบริหารโครงการ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้า ในการดำเนินโครงการ มีการควบคุม โครงการให้โครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามระยะเวลา ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ และควรจัดทำระบบที่รองรับ การติดตามผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพียงระบบเดียว และ สามารถเชื่อมโยงข้อมูล ทั้งระบบระหว่างหน่วยงานเป็นมาตรฐาน เดียวกัน

5.3 การติดตามผลการดำเนินโครงการ

สภาพปัญหา พบว่า หน่วยงานนำผลสรุปจากการติดตาม ประเมินผล รวมทั้งข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา มาใช้ ประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติ ราชการจังหวัดในปีต่อไปน้อย หรือไม่ได้นำผลการประเมิน หรือ ผลจากการวิจัยศึกษาไปทบทวนปรับปรุงการดำเนินโครงการ และ หลังจากมีการจัดทำยุทธศาสตร์ไปแล้ว ทั้งผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติ มักไม่นำมาศึกษาในลักษณะต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ จังหวัดควรนำข้อสังเกต หรือข้อบกพร่อง ของการดำเนินโครงการที่ผ่านมา นำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข ในการจัดทำโครงการในปีงบประมาณถัดไป และต้องพัฒนาโครงการ ในปีงบประมาณถัดไปให้สำเร็จตามเป้าหมาย และระยะเวลาที่

กำหนดไว้ รวมทั้งมีผลสัมฤทธิ์เกิดประโยชน์ต่อประชาชนยิ่งขึ้น และควรจ้างสถาบันการศึกษาทำการประเมินผลสำเร็จในการดำเนิน โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นนำมาสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ปัญหาด้านการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากผลการศึกษา พบว่า การนำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดการบูรณาการร่วมกัน การบูรณาการ ระหว่างหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง และหน่วยบริหารราชการ ส่วนภูมิภาคยังไม่ชัดเจน เนื่องจากหน่วยงานบริหารราชการ ส่วนกลางพิจารณาจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับประเด็น การพัฒนาจังหวัด และความต้องการของจังหวัดและภาคเอกชน ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบูรณาการค่อนข้างน้อย เนื่องจากสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงประชาชนต้องเดินทางไปประกอบอาชีพในที่ต่าง ๆ ทำให้ไม่ได้มีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น หรือประชาพิจารณ์ เพื่อสะท้อนปัญหาของพื้นที่ เท่าที่ควร ซึ่งแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเน้นการสร้าง ความร่วมมือในการบริหารจัดการที่ดี (Collaboration for Good Governance) เป็นการจัดการความสัมพันธ์แนวตั้งระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นโดยแบ่งหน้าที่กันทำตามแต่ละยุทธศาสตร์ เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการใช้งบประมาณแผ่นดิน รวมทั้งเป็น การจัดความสัมพันธ์แนวนอน ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาสังคม โดยทุกส่วนมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัดซึ่งเป็นแผนที่ผ่านความเห็นชอบร่วมกันเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการบริหารจัดการที่ดีตามหลักการบริหารงานจังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555, น. 113) สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ เหล็กดี (2551, น. 74) ได้ทำการศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และงบประมาณ จังหวัดของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 พบว่า การ ประสานงานภายนอกหน่วยงานพบปัญหาเนื่องจาก เป็นหน่วย ราชการด้วยกัน จึงมีความเป็นเอกเทศ การดำเนินการไม่สามารถ

สั่งการได้ต้องใช้วิธีการขอความร่วมมือ และการพิจารณางบประมาณหน่วยงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค มีความเห็นไม่สอดคล้องกันเนื่องจาก บางโครงการส่วนกลางไม่ให้ความสำคัญ แต่ส่วนภูมิภาคเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็น

2. ปัญหาด้านนโยบาย

จากผลการศึกษา พบว่า การเปลี่ยนคณะผู้บริหารจังหวัดในแต่ละครั้งทำให้นโยบายเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้จังหวัดมีทิศทางในการพัฒนาไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากการดำเนินงานผู้บริหาร มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายในแผนงาน และโครงการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัด หน่วยงานผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติต้องยึดนโยบายของผู้บริหารเป็นแนวทางในการพัฒนา เมื่อมีการเปลี่ยนนโยบายในการพัฒนาของผู้บริหารคนใหม่ส่งผลให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง และจังหวัดขาดการบูรณาการ และการเชื่อมโยงแผนในระดับพื้นที่เนื่องจากในปัจจุบันมีแผนพัฒนาหลายระดับด้วยกัน โดยแผนแต่ละระดับอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ ส่งผลให้ดำเนินโครงการไม่สอดคล้องกันซึ่งตามทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ ภาวะผู้นำในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีผลต่อความสำเร็จของนโยบาย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำหนดนโยบายในการพัฒนาจังหวัดต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์สูงมีความสามารถในการสร้างทีมงาน และการถ่ายทอดทิศทางในการดำเนินงานแก่ผู้ปฏิบัติ (วรเดช จันทรศร, 2558, น. 65) และตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ประสาน เพื่อบูรณาการการดำเนินการของฝ่ายต่าง ๆ ให้สัมพันธ์และเชื่อมโยงกันกับแผนพัฒนาจังหวัด โดยใช้กลไกการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ในรูปของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เป็นคณะกรรมการบริหารงานในระดับจังหวัดมีหน้าที่กำหนดกรอบนโยบายแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และกำกับดูแลการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการให้สัมฤทธิ์ผล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555, น. 13) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ บัววัฒนา ได้ทำการศึกษาการนำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลไปปฏิบัติ กรณีเทศบาลตำบลแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่า การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยครั้ง ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายตามผู้บริหาร (วรวิทย์ บัววัฒนา, 2546, น. 50)

3. ปัญหาด้านทรัพยากร

จากผลการศึกษา พบว่า งบประมาณมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาจังหวัด อีกทั้งหน่วยงานผู้พิจารณา งบประมาณให้ความสำคัญ เรื่อง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากกว่า การพัฒนาเชิงพื้นที่สาเหตุเกิดจากกระบวนการบริหาร งบประมาณเป็นการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง โครงการที่หน่วยงานเสนอเพื่อขอจัดสรรงบประมาณไป หน่วยพิจารณางบประมาณได้ ตัดลดงบประมาณลงทำให้หน่วยงานต้องวางแผนการดำเนินโครงการใหม่ และหน่วยงานในส่วนภูมิภาคมีอัตรากำลังระดับปฏิบัติน้อย ไม่สอดคล้องกับปริมาณงานซึ่งในปัจจุบันมีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากประสบปัญหาการแต่งตั้งโยกย้าย ส่งผลให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งหน่วยงานประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำโครงการในระยะเวลายาวนานเนื่องจากช่วงระยะเวลาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดค่อนข้างจำกัด ทำให้การประสานงานการจัดทำแผนในแต่ละกระบวนการกระชั้นชิด ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของแผนซึ่งแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเน้นการบริหารแบบบูรณาการในลักษณะยึดพื้นที่เป็นหลัก (Area-Based Approach) เพื่อกระจายการพัฒนา และลดความเหลื่อมล้ำของพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดการจัดทำแผนงาน โครงการต้องคำนึงถึง ความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในจังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555, น.6) และตามทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติองค์การที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้ และบุคลากรที่เป็นผู้ปฏิบัติ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ นโยบายประสบความสำเร็จ (มยุรี อนุমানราชชน, 2551, น. 230) สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิพย์ เหล็กดี (2551, น.73) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณ จังหวัดของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน บางโครงการถูกตัด งบประมาณจนไม่สามารถดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมีความเร่งด่วนทำให้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดไม่สมบูรณ์ ตลอดจนบุคลากรมีไม่เพียงพอเพื่อรองรับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด เนื่องจากหน่วยงานมีบุคลากรด้านการวิเคราะห์นโยบายและแผนอย่างจำกัด

4. ปัญหาด้านแผนงานและโครงการ

จากผลการศึกษา พบว่า จังหวัดขาดฐานข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของพื้นที่ เนื่องจากขาดข้อมูลสนับสนุนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และขาดเทคโนโลยีการวิจัยเพื่อพัฒนา เพื่อเป็นคู่มือของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ และโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมทุกปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่เนื่องจากงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดค่อนข้างน้อยในแต่ละปี แต่แผนพัฒนาจังหวัดครอบคลุมทุกเรื่อง ทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนในแต่ละเรื่องไม่เพียงพออีกทั้งหน่วยงานขาดความพร้อมในการดำเนินโครงการเนื่องจากผู้เชี่ยวชาญในด้านแบบแปลนโครงการมีจำกัดแต่ปริมาณงานมีมาก และบางโครงการประสบปัญหาเรื่องการขออนุญาตการใช้พื้นที่ พื้นที่ดำเนินการไม่พร้อมในการดำเนินงานซึ่งตามแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดจังหวัดต้องมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ที่ชัดเจนโดยต้องรวบรวมข้อมูลที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอก และขีดสมรรถนะภายในของจังหวัด มาศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาจังหวัด รวมทั้งแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน (สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด, 2562, น. 46) ซึ่งต้องผลักดันให้มีการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงาน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด มีข้อมูลที่เป็นระบบหมวดหมู่ มีการบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทุกระดับ ข้อมูลมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารเพื่อให้การวางแผนงานและการเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551, น. 156) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร คำสงค์ (2554, น. 85) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร ต้องมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิพย์ เหล็กดี (2551, น. 76) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และงบประมาณจังหวัดของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบ

บริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ ไม่สามารถสนองความต้องการของประชาชน และไม่สามารถดำเนินโครงการให้สอดคล้องกับภารกิจตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดได้

5. ปัญหาด้านการบริหารโครงการ

จากผลการศึกษา พบว่า โครงการงบรายจ่ายประเภทลงทุน โดยส่วนใหญ่เกิดปัญหาการแข่งขันราคา เนื่องผู้รับจ้างเสนอราคาต่ำกว่าราคากลางเกินกว่าร้อยละ 35 ของเงินงบประมาณเพื่อให้ชนะการเสนอราคา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานทำให้ผู้รับจ้างเมื่อได้งานแล้วจะเข้ามาดำเนินงานล่าช้ากว่าแผนและโครงการได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติเนื่องจากพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ส่งผลให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายอีกทั้งหน่วยงานขาดการนำผลสรุปจากการติดตามประเมินผลมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการเนื่องจากหน่วยงานในกำกับหน่วยงานสำคัญในกระบวนการจัดทำแผนมากกว่ากระบวนการติดตามประเมินผล ซึ่งตามแนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ คือ ต้องมีระบบสนับสนุนในการบริหารงานจังหวัด เช่น ระบบบริหารงบประมาณ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ระบบการติดตามการดำเนินโครงการ ระบบการประเมินผลโครงการ เป็นต้น (สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551, น. 150) และจังหวัดควรให้ความสำคัญกับระบบติดตาม และประเมินผล ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยตรวจสอบ และติดตามการดำเนินงาน และใช้เป็นเครื่องมือในการคาดการณ์การแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น และนำไปสู่ทิศทางการพัฒนาในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555, น. 114) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุสรณ์ วุ่นหนู (2546, น. 69) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 5 ปี (พ.ศ. 2545 - 2549) ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดกำแพงเพชร ได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ ควรแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ประเมินผลการจัดทำแผน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนในปีต่อไป และควรมีการติดตามรายงานความก้าวหน้า เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคของโครงการ

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานแบบบูรณาการ และกระบวนการมีส่วนร่วม ของภาคีการพัฒนาจากทุกภาคส่วนถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืน (Sustainable Development) และสร้างให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) ซึ่งจะส่งผลให้สามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องต่อศักยภาพ และความต้องการของพื้นที่

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กำหนดให้แผนพัฒนาจังหวัดเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของจังหวัด ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดต้องระดมทุกภาคส่วนในจังหวัด ตั้งแต่ภาครัฐ ภาคเอกชนภาคประชาชน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอย่างมีรูปธรรม

1.2 ในการแปลงแผนพัฒนาจังหวัดสู่การปฏิบัติควรวางผังความเชื่อมโยงของภาคส่วนต่าง ๆ มีการบูรณาการงาน และทรัพยากรร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ควรปรับบทบาทภารกิจหน้าที่ และกระบวนการของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องให้สัมพันธ์กันในลักษณะเครือข่ายของความร่วมมือ มีโครงสร้างการบริหารงานจังหวัดที่เอื้อต่อการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน

1.3 ในด้านความสอดคล้องเชื่อมโยงนโยบาย และการตอบสนองความต้องการในพื้นที่ หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการแผนชุมชน เพราะเป็นจุดต้นน้ำของสภาพปัญหา และความต้องการในการนำข้อมูลมาประกอบเพื่อการตัดสินใจในการแผนการพัฒนา และให้ความสำคัญกับความสอดคล้องระหว่างประเด็นการพัฒนากับแผนงานในระดับต่าง ๆ รวมถึงความเชื่อมโยงในการดำเนินโครงการในปีก่อน ๆ โดยมีประเด็นย่อยที่ต้องพิจารณา อาทิ ความเร่งด่วน ความต้องการของพื้นที่ การเชื่อมโยงแผน พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหาเป็นลำดับแรก และควรกำหนดกรอบระยะเวลาในการจัดทำแผนงานและโครงการอย่างเป็นระบบ

1.4 คุณภาพโครงการ ความพร้อมของโครงการ หน่วยงานควรพิจารณาความชัดเจน ของเป้าหมายในการดำเนินงาน ลักษณะของกิจกรรมความเหมาะสม และความคุ้มค่าในการสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนความพร้อม และความเป็นไปได้ในการดำเนินงาน อีกทั้งความสามารถในการต่อยอดโครงการหลังจากได้รับงบประมาณ และการบูรณาการกับพื้นที่เป้าหมาย

1.5 ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลของจังหวัดให้เป็นปัจจุบันและทันสมัย ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาของจังหวัดได้อย่างทันท่วงที เป็นระบบข้อมูล และการวิจัยที่ครอบคลุมในการแก้ไขปัญหาทั้งด้านความยากจน เศรษฐกิจ และสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษา เรื่อง การประเมินผลโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งเป็นการต่อยอดจากการนำแผนพัฒนาจังหวัดไปปฏิบัติ เพื่อวัดถึงผลสำเร็จของโครงการว่ามีความคุ้มค่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์กำหนดหรือไม่ ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปสู่การสะท้อนผลการดำเนินโครงการ และนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องต่อความต้องการของประชาชน และบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาจังหวัดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

นุสรณ์ วุ่นหนู. (2546). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทาง

พัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 5 ปี (พ.ศ. 2545 - 2549)

ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดกำแพงเพชร.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ประภาพร คำสงค์. (2554). **สภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนา**

จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร

มหาบัณฑิต. (รัฐประศาสนศาสตร). สกลนคร: มหาวิทยาลัย

ราชภัฏสกลนคร.

มยุรี อนุมานราชธน. (2552). **นโยบายสาธารณะ.** พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2551). **เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค สาขาวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชหน่วยที่ 1-8**. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

รุ่งทิพย์ เหล็กดี. (2551). **การศึกษางานวิจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณ จังหวัดของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2559). **วิกฤตความรู้นโยบายสาธารณะไทยในส่วนของทฤษฎีโครงการ. วารสารการบริหารท้องถิ่น**. 9(2),18-34.

วรเดช จันทรศร.(2558). **หลักการกำหนดนโยบายของรัฐ (Principles of Public-Making)**. กรุงเทพฯ: สหทัยบล็อกและการพิมพ์.

วรเดช จันทรศร. (2559). **ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิคจำกัด.

วรวิทย์ บัววัฒนา. (2546). **การศึกษากำหนดแผนพัฒนาเทศบาลตำบลไปปฏิบัติ กรณีเทศบาลตำบลแม่จัน จังหวัดเชียงราย**. รายงานการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ศุภชัย เอี่ยมสุวรรณ. (2553). **บทบาทของผู้อำนวยการจังหวัดภายใต้การบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ. วารสารดำรงราชานุภาพ**. 10(35), 24 - 27.

สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และสำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2551). **การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดจังหวัด**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. (2543). **นโยบายสาธารณะ แนวคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สมมาตร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2555). **คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2557 - 2560)**. กรุงเทพฯ: วิชั่นพรีนแอนด์มีเดียจำกัด.

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการการยุติศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักตรวจราชการและเรื่องราວร้องทุกข์ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2556). **แผนพัฒนาจังหวัดแนวใหม่ จุดเปลี่ยนการบริหารราชการแผ่นดินไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย..

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2552). **แผนกับการพัฒนาจังหวัดละกลุ่มจังหวัด**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2562). **ความรู้พื้นฐานสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2562). **รวมกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.

